

GRAND CENTRAL

Liefde is...
gevaar lopen

“Niet dat ik met haar een soort Antoine Doinel-cyclus wil maken, maar actrice Léa Seydoux is wel mijn alter ego, mijn Jean-Pierre Léaud”, stelt de Franse cineaste Rebecca Zlotowski. “Ze speelt een zich ambigu gedragende vrouw, verscheurd tussen twee mannen.” Met GRAND CENTRAL vertelt het duo een mooi giftig liefdesverhaal tegen een achtergrond van nucleair gevaar, vervreemding en klassenstrijd. Geholpen door Tahar Rahim, prima gecast als een man op zoek naar loutering die door een dosis verboden liefde en radioactieve besmetting wordt geveld. — IVO DE KOCK

Rebecca Zlotowski (*1980) debuteerde ijzersterk met *Belle époque*, een impressionistisch coming-of-ageverhaal waarin een eenzame tiener door een emotioneel niemandsland tracht te navigeren en gaat door op haar elan met een expressionistisch liefdesverhaal spelend in een dreigende, mysterieuze omgeving. GRAND CENTRAL wordt opnieuw gedragen door een (sublieme) Léa Seydoux die een en al intensiteit, passie en geheimzinnigheid uitstraalt. Het verhaal speelt in en rond een Franse nucleaire centrale en verstrengelt liefde en gevaar. “Een kerncentrale is een uitmuntende locatie” stelt Zlotowski. “In deze weinig vertrouwde omgeving waar je dagelijks aan gevaar en dood wordt blootgesteld komen passies nog krachtiger tot leven. Ik wou

er sterke, nobele gevoelens laten openbloeien.” We duiken in deze vreemde, opwindende en gevaarlijke microkosmos via een jongeman die een nieuw leven wil opbouwen, ver weg van zijn vertrouwde milieu. Gary heeft een weinig indrukwekkende cv, toch wordt hij snel aangeworven om het onderhoudsteam van een nucleaire centrale te versterken. Hij wordt meteen opgenomen in de groep arbeiders die samenleeft (-hokt) in een bungalowpark vlakbij de centrale waar ze tijdens de werkuren op elkaar zijn aangewezen. Want de beschermende pakken en dosimeters geven aan dat het gevaar groot is. De mogelijke besmetting is traag, kleur- en geurloos, maar fataal. De job en het leven worden constant bedreigd. Deze tijdelijke werknemers zijn paria’s; minder goed betaald dan de vaste werknemers

van elektriciteitsbedrijf EDF en vlot gedumpt na een ongeval of een lichte besmetting. Zoals in een western van Howard Hawks hebben deze outcasts vooral ‘de groep’; ze leggen hun leven in elkaars handen en praten via daden. Via actie. Toch kennen ze zich een hogere missie toe. “We brengen licht”, zegt Toni tegen Gary. Die is meer geïnteresseerd in Toni’s vriendin Karole, een erg fysieke en sensuele collega. Gary valt voor Karole, wordt hopeloos verliefd op deze passionele, directe vrouw. De driehoeksrelatie die zo ontstaat, ontregelt de hechte gemeenschap. Of juist: het liefdesgevoel werkt subversief, brengt de minigemeenschap aan het wankelen. Gary koestert zich aanvankelijk in de warmte van zijn nieuwe familie, maar hij wordt verrast door de liefde

die volgens Zlotowski “hem beangstigt zoals de symptomen van een vreemde ziekte”.

GRAND CENTRAL is dan ook een verhaal van liefde, moed en heroïsme. “Zich in een kerncentrale begeven is, net zoals verliefd worden, vechten tegen het eigen belang”, aldus Zlotowski. “De dosis benadrukt de parallel tussen besmetting door liefde en besmetting door straling.” Houden van is even gevaarlijk en heldhaftig als omgaan met een onzichtbare dreiging. Dat wordt bevestigd door de schijnbare tegenstelling tussen het hart van de centrale en de omringende natuur, tussen het gevangenisachtige gebouw waar Gary zijn dosimeter verstopt en het platteland waar de geliefden gaan schuilen. Zowel de nucleaire hel als het landelijke paradijs zijn niet wat ze zijn; de verliefde jongeman flirt met het gevaar binnen om beter om te gaan met het verlangen dat

buiten alle alarmsignalen doet afgaan.

De (dreigende) ravages van liefde en industrie hangen als een zwaard van Damocles boven de hoofden van Gary, Toni en Karole – én over de ‘stam’ aangevoerd door Gilles – maar Zlotowski is niet echt geïnteresseerd in die Apocalyps. Wat deze tussen de cinema van François Truffaut en Maurice Pialat laverende cineaste boeit is het leven van deze bescheiden maar passionele helden. Ze toont het bestaan in zijn banaliteit én in zijn gewelddadigheid. Kortom: in zijn authentieke kracht. Getuige ook de nevenpersonages die af en toe op het voorplan treden. Zoals de werknemster die na besmetting de haren kort moet scheren en waardig blijft ondanks het trauma. Of de human resources-verantwoordelijke die tegelijk genadeloos en empathisch is. Die slaat en zalft. In deze microkosmos heeft iedereen zijn redenen en bewaart elkeen zijn kracht. GRAND

CENTRAL is geen aanklacht die de nucleaire industrie viseert, maar een ode aan flamboyante ‘proletariërs’ die nog durven ‘houden van’. Ook al brengt het hen in gevaar. Want het is juist zelfbehoud dat een rem plaatst op het leven. ✘

GENRE Drama

REGIE Rebecca Zlotowski

SCENARIO Rebecca Zlotowski & Gaëlle Macé

FOTOGRAFIE George Lechaptois

CAST Tahar Rahim (Gary), Léa Seydoux (Karole), Olivier Gourmet (Gilles), Denis Ménochet (Toni), Johan Libéreau (Tcherno), Nozha Khouadra (Maria)

PRODUCTIE FR - AT - 2013 - 94'

DISTRIBUTIE Cinéart

RELEASE 28 augustus

LÉA SEYDOUX

“GRAND CENTRAL is een sentimentele western. Zonder paarden.”

“De enige reden waarom ik film,” vertelde Léa Seydoux in Cannes, “is dat cinema me mogelijk maakt om het leven te intensifiëren.”

De Française liet zich opmerken in GRAND CENTRAL én vooral ook in Gouden Palm *La vie d'Adèle*. Toch ziet ze auteurcinema niet als zaligmakend. Meer nog, ze wijst op een malaise: “Ik heb vaak het gevoel dat regisseurs niet naar me kijken. Filmmakers houden te weinig van acteurs.” — IVO DE KOCK

“Ik speel vaak moedige personages, ik hou ervan dat ze vechten voor iets.”
— Léa Seydoux

Ik heb geen idee wat mijn plaats in de cinema is.” “Nee, ik krijg niet het gevoel dat ik het gemaakt heb en dat er altijd rollen voor mij zullen zijn.” “Tijdens de gevechtsscènes van *Mission Impossible: Ghost Protocol* voelde ik me niet op mijn gemak.” “Mijn mede-acteurs intimideren me vaak.” “Ik heb nog immens veel te leren.” Op het scherm straalt Léa Seydoux (°1985) kracht en persoonlijkheid uit. En mysterie. Getuige *La belle personne*, *Inglourious Basterds*, *Lourdes*, *Plein Sud*, *Belle épine*, *Les adieux à la reine* en *L'enfant d'en haut*. Maar tijdens een interview proef je de onzekerheid van de jonge actrice, die - heel atypisch voor Franse acteurs - stamt uit een bourgeois-familie (met CEO's van Pathé, Gaumont en voetbalclub Lille) en al even ongewoon voor haar landgenoten film ziet als een middel om dromen te fabriceren. Iemand ook die

houdt van actie (“ik hou ervan wanneer ook het lichaam iets uitdrukt”) en mainstream-cinema (*Robin Hood*, *Mission Impossible: Ghost Protocol*, *Midnight in Paris*), van buitengewone personages en sterke regisseurs.

FILMMAGIE: Wat trok je aan in GRAND CENTRAL? Wou je na 'Belle épine' vooral opnieuw werken met Rebecca Zlotowski? Of gaven verhaal, personage en thema de doorslag?

LÉA SEYDOUX: Het was vooral Rebecca die me aansprak, plus het liefdesverhaal dat ze wou vertellen. Plus het feit dat ze me in zo'n nadrukkelijk mannelijk universum zag evolueren. We hebben vooraf een beetje gerepeteerd, maar eigenlijk verliep alles heel intuïtief. Rebecca vertelde me wel wat mijn personage volgens haar dacht en ik zei haar wat Karole daarbij

“In GRAND CENTRAL ben ik het object van verlangen.”
— Léa Seydoux

voelde, al hebben we de film geenszins kapot geanalyseerd. Bij *Belle époque* klikte het al onmiddellijk tussen ons, ook al omdat we beiden vrouwen zijn en het leeftijdsverschil klein is. Bovendien hebben we ook dezelfde smaak. Al zijn er ook verschillen; zij is een briljante studente terwijl ik mijn bac zelfs niet gehaald heb, ik kom uit een bourgeoismilieu en zij uit de normale middenklasse. Maar we werden vrienden en maakten samen een groeiproces door. Het bevalt me ook dat Rebecca als cineaste helemaal niet geïnteresseerd is in het schetsen van een stereotiep vrouwbeeld. De vrouwelijkheid die zij in beeld brengt is erg hedendaags, waardoor haar cinema heel bijzonder modern is.

Hoe belangrijk was het feit dat het verhaal speelt in het nucleair milieu?

L. SEYDOUX: Rebecca wou sterke en nobele emoties verlenen aan mensen die in een onbekende en gevaarlijke wereld leven, een milieu waar gevaar en dood nooit ver af zijn. Ze liet me films zien over werken in centrales, over het gevaar, over de angst voor onzichtbare besmetting. We draaiden in een Oostenrijkse centrale die nooit in gebruik is genomen, maar de omvang van de gebouwen was op zich al tamelijk indrukwekkend.

Je personage is een moderne, sensuele en moedige vrouw.

L. SEYDOUX: Vaak speel ik moedige personages; ik hou ervan dat ze vechten voor iets. Niet dat mijn personages daarom per se sterk zijn, het is niet omdat ze vechten dat ze krachtig zijn. Het is juist hun kwetsbaarheid die me aantrekt. Karole is fragiel, maar ze strijdt als een soldaat.

Wanneer je voor het eerst in beeld komt in GRAND CENTRAL verras je door een pas gearriveerde, vreemde man stevig op de mond te kussen voor de ogen van je geliefde.

L. SEYDOUX: We vallen met de deur in huis én het geeft informatie over het personage. Het is meteen duidelijk dat ze complexloos is en zichzelf volledig geeft. Van dergelijke explosieve scènes hou ik, bovendien wordt mijn personage zo neergezet als iemand die expressief en mysterieus is.

En tegelijk open en geheimzinnig?

L. SEYDOUX: Zo ben ik misschien zelf. Niet dat ik het personage ben, maar ik heb haar dingen van mezelf gegeven.

Er zit flink wat frontaal naakt in de film. Was dat nieuw voor jou?

L. SEYDOUX: Ik had net daarvoor de Kechiche-film *La vie d'Adèle* gemaakt; dat was voor mij de eerste keer dat ik geconfronteerd werd met expliciete seksscènes. Ik ben niet zeker of ik wel van naakt in films hou, maar in GRAND CENTRAL is het alleszins erg dramatisch en functioneel. Rebecca Zlotowski slaagt er in naaktheid niet alleen betekenisvol te maken, maar ook fysiek en sensueel. Dat heeft de hedendaagse cinema echt wel nodig. Alles is doorgaans te gepolijst en te clean. We hebben nood aan echte personages en realiteit. Aan authenticiteit.

Naaktheid is hier verbonden met de natuur en via het contrast met de allesoverheersende nucleaire centrale ook met gevaar.

L. SEYDOUX: Er is opwinding en angst. Karole is een meisje zonder verleden, we weten niet waar ze vandaan komt. Het lijkt alsof ze zonder erfenis op de wereld is gekomen. Ze torst geen bagage en ze heeft geen referentiemodellen. Zo is ze ook figuurlijk naakt, vooral gedreven door sterke emoties zoals liefde. Het is die intensiteit die ik ook in *La vie d'Adèle* heb geproefd. Kechiche creëert sterke momenten waarbij hij van de werkelijkheid vertrekt. Hij stimuleerde me ook om verder te gaan dan ooit.

Hoe moeilijk zijn naaktscènes voor acteurs?

L. SEYDOUX: Ik vind het niet makkelijk, zeker wanneer het zoals bij Kechiche om meer dan gewoon naakt gaat. Voor mij is het simpel; ik probeer er niet aan te denken, ik tracht uit mezelf te treden tijdens de opnames. Het is alsof ik het vanop afstand bekijk, alsof ik er niet ben. Achteraf kan ik er dan zonder problemen naar kijken; tijdens de projectie kijk ik of ik er goed uitzie. Als toeschouwer zie ik trouwens wel graag erotisch, sexy mensen en sensualiteit. Maar geen ruwe seks, er is een lijn tussen erotisch en pornografie.

LÉA SEYDOUX IN GRAND CENTRAL

Hoe was het voor jou om, in tegenstelling tot 'Belle épine', niet centraal te staan in elke scène van de film?

L. SEYDOUX: In GRAND CENTRAL ben ik het object van verlangen, iemand naar wie gekeken wordt. Terwijl ik in *Belle épine* iemand was die keek en via wie de toeschouwer bepaalde dingen ontdekte. De kracht van Rebecca is dat ze de toeschouwer via de personages laat kijken waardoor hij of zij letterlijk meeleeft met de personages in het verhaal.

Je speelde in de nieuwste van Wes Anderson.

L. SEYDOUX: Ik ben dol op zijn films en daarom nam ik een kleine rol in *The Grand Budapest Hotel* aan. Mijn rol van kamermeisje is beperkt, maar het was heerlijk om met Wes en zijn indrukwekkende cast samen te werken. Hoe vaak krijg je de kans om te filmen met Ralph Fiennes, Edward Norton, Bill Murray, Tilda Swinton, Jeff Goldblum, Willem Dafoe, Adrian Brody en Owen Wilson? Ik moet toegeven dat ik vaak meer onder de indruk ben van mijn tegenspelers dan van de regisseur. Ze staan dan ook dicht bij jou, ze kunnen tot in je ziel kijken. Voor Benoît Jacquot ga ik in *Trois coeurs* spelen en ik voel me geïntimideerd omdat ook Catherine Deneuve en Charlotte Gainsbourg meedoen. Gelukkig is *Les adieux à la reine* een film geweest die mijn zelfvertrouwen heeft opgekrikt. Jacquot is een cineast die mijn natuurlijke tristesse doet verdampen.

Je duikt zowel in blockbusters genre 'Mission Impossible: Ghost Protocol' op als in kleine auteurfilms genre 'L'enfant d'en haut' en 'Mis-

térios de Lisboa'. Een bewuste keuze?

L. SEYDOUX: Er wordt vaak gewezen op het feit dat mijn grootvader Pathé leidde, maar zelf ben ik niet echt een filmkenner of cinefiel. Ik laat me dan ook meer leiden door intuïtie. Ik kies op basis van ontmoetingen, van het feit of het klikt met mensen, of hun intelligentie en gevoeligheid me aanspreekt.

Binnenkort ben je ook te zien in 'Saint Laurent' van Bertrand Bonello en 'La belle & la bête' van Christophe Gans.

L. SEYDOUX: In de eerste film ben ik Loulou de la Falaise, de beste vriendin van Yves Saint Laurent en in de remake van de Jean Cocteau-film ben ik de schone. De film van Bonello is erg mooi en gestileerd terwijl Gans een moderne versie van de klassieker heeft gemaakt. Een tikkeltje kinderlijk en niet zo artistiek als Cocteau. Mijn personage is nu ook jonger dan bij Cocteau, waarin de schone volgens mij wat te oud was. Ik hou van de film, maar Josette Day acteert te veel als een theateractrice. Nu ben ik ook niet bang van een vergelijking met Cocteau's *La belle et la bête* omdat dat maar een van de vele versies van het bekende sprookje is. Het was wel vreemd acteren met Vincent Cassel omdat hij met het oog op de digitale effecten speciale puntjes op zijn gezicht had staan en een berenpak droeg. Hij leek wel Kiki Bear. Bovendien maakte Vincent constant grapjes, hij deed de moonwalk met zijn pak, echt hilarisch. Dat maakte het niet eenvoudig om te doen alsof ik verliefd op hem was.

Met wie zou je nog eens graag werken.

L. SEYDOUX: Met Woody Allen, *Midnight in Paris* was een zalige ervaring. Zijn films zijn ook zo

gefocust, zo wonderlijk licht en zwaar tegelijk. Met heerlijke situaties. Woody Allen is ook ontzettend slim, grappig en inspirerend.

Zou je graag regisseren?

L. SEYDOUX: Ja, maar hoewel ik veel geleerd heb van de filmregisseurs met wie ik heb gewerkt voel ik me nog niet zeker genoeg om plaats te nemen achter de camera. Ik heb ideeën, maar momenteel steek ik die in acteren. Want als acteur moet je ook jezelf regisseren.

Is het niet vreemd om jezelf te zien op het scherm?

L. SEYDOUX: Heel vreemd; soms erg moeilijk en af en toe beschamend. Zo is het bizar om te zien hoe sexy, hoe sensueel ik ben in GRAND CENTRAL. Maar ik zit liever te kijken naar het mooie liefdesverhaal. Er zit niet genoeg liefde in de hedendaagse cinema; ook al daarom is Rebecca zo'n heerlijke cineaste. Ze houdt ook van liefdesverhalen, vooral dan van authentieke, intense liefdesverhalen. Een tikkeltje gevaarlijk, maar vooral ook spannend, opwindend en avontuurlijk.

Een hoopvolle tragedie, zo zou je GRAND CENTRAL kunnen omschrijven.

L. SEYDOUX: Of zoals Rebecca zich eens liet ontvallen: een sentimentele western. Zonder paarden.

INTERVIEW FESTIVAL DE CANNES

19 MEI 2013